

APSTIPRINU:

Ruslans Zīgura
SIA "EcoLead" valdes loceklis

BIOMONITORINGA REZULTĀTU IZVĒRTĒJUMS

Nolietoto svina akumulatoru pārstrādes rūpnīca
Jelgavas iela 21, Kalnciems, Jelgavas novads

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

Kalnciems, 2023. gada aprīlis

Ievads

Valsts vides dienesta (turpmāk – VVD) 10.08.2020. izsniegtā atļauja SIA “EcoLead” A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. ZE20IA0001¹ (turpmāk – Atļauja) paredz nosacījumu kaitīgā piesārņojuma faktora (svina) iespējamās ietekmes uz cilvēka veselību noskaidrošanai izstrādāt un īstenot biomonitoringa programmu Kalnciema iedzīvotājiem. Šis nosacījums izriet no Vides pārraudzības valsts biroja 05.01.2015. atzinuma Nr. 1 par SIA “East West Finances” nolietotu svina akumulatoru pārstrādes rūpnīcas izveides Jelgavas novadā, Kalnciema pagastā, Kalnciemā, Jelgavas ielā 21 ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.

Biomonitoringa programma ir izstrādāta, lai izpildītu Atļaujas nosacījumu un radītu pamatu svina iespējamās ietekmes uz cilvēka veselību noskaidrošanai, lai savlaicīgi identificētu iespējamus riskus Kalnciema iedzīvotāju veselībai, ko varētu izraisīt svina akumulācija organismā. Biomonitoringa programmu Veselības inspekcija saskaņoja 26.01.2023. ar vēstuli Nr. 2.4.1.-2._823.

Šinī atskaitē ir apkopoti 2023. gada martā biomonitoringa rezultāti. Biomonitorings tika īstenots sadarbībā ar E. Gulbja laboratoriju, kas nodrošināja asins paraugu ņemšanu un testēšanu.

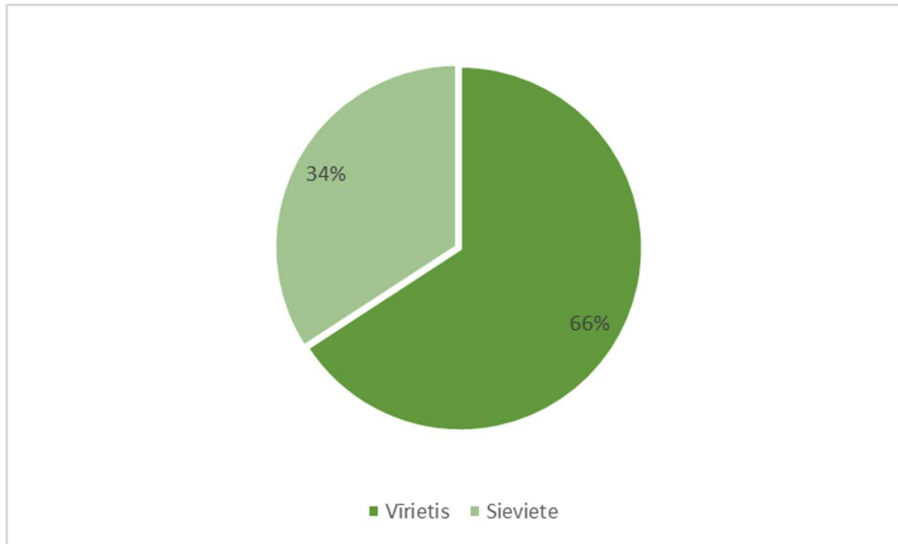
1. Respondentu kopa un tās raksturojums

Lai informētu Kalnciema iedzīvotājus un uzaicinātu tos piedalīties biomonitoringā, informācija tika publicēta Jelgavas novada domes tīmekļa vietnē (www.jelgavasnovads.lv), SIA “EcoLead” tīmekļa vietnē (www.lbr.lv), SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” tīmekļa vietnē (www.environment.lv), laikraksta “Zemgales ziņas” 23.02.2023. numurā, ar pasta pakalpojumu uzņēmuma SIA “City Express” starpniecību tika nosūtītas 320 uzaicinājuma vēstules Kalnciema iedzīvotājiem, kā arī tika izvietota informācija pie lokālā Kalnciema sludinājuma dēļa (pie veikala “Aibe”, Lielā iela 11).

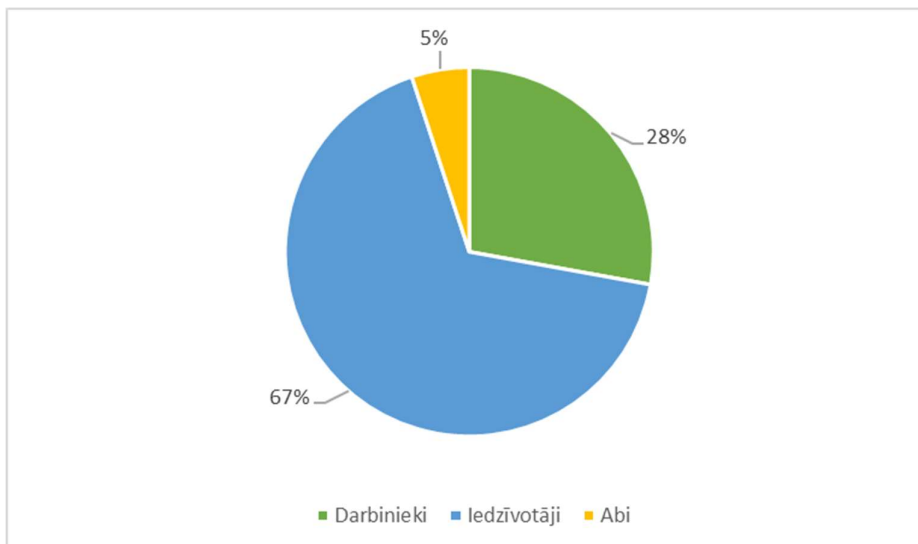
Asins paraugu ņemšana tika nodrošināta no 2. līdz 4. martam Kalnciema kultūras nama (Jelgavas iela 15) telpās. Papildus tiem iedzīvotājiem, kas vēlējās piedalīties, bet šajos datumos nevarēja ierasties un nodot asins paraugus, tika dota iespēja to izdarīt jebkurā no E. Gulbja laboratorijām. Kopā biomonitoringā piedalījās 57 Kalnciemā dzīvojošie vai strādājoši iedzīvotāji. Papildus asins paraugus nodeva arī 22 SIA “EcoLead” darbinieki.

No visiem respondentiem 66% bija vīrieši un 34% sievietes (skat. 1. attēlu). 67% no dalībniekiem bija Kalnciema iedzīvotāji, 28% SIA “EcoLead” darbinieki un 5% Kalnciemā dzīvojoši SIA “EcoLead” darbinieki (skat. 2. attēlu).

¹ <https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/>

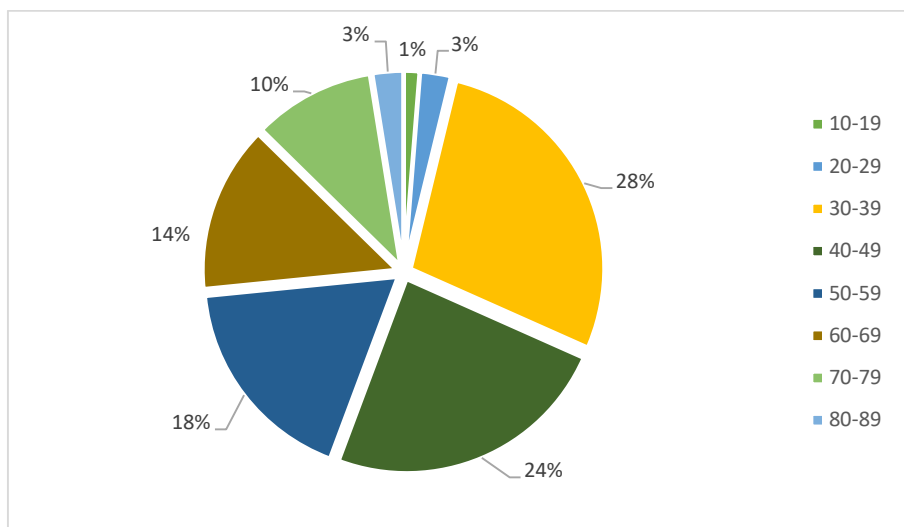

1. attēls. Biomonitoringa respondentu dzimuma struktūra.

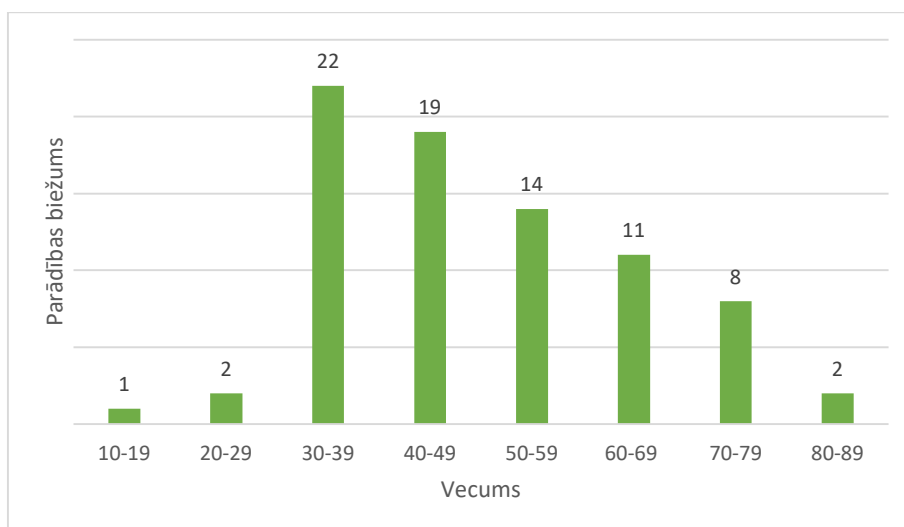

2. attēls. Kalnciema iedzīvotāju un citu dalībnieku īpatsvars biomonitoringa respondentu kopā.

Respondentu kopā dominēja dalībnieki vecuma grupā no 30 līdz 39 gadiem (28%) un otra pārstāvētākā vecuma grupa bija no 40 līdz 49 gadiem (24%) (skat. 3. un 4. attēlu). Respondenti bija vecumā no 10 līdz 89 gadiem.

3. attēls. Procentuālais repondentu sadalījums pa vecuma grupām.

4. attēls. Respondentu skaitliskais sadalījums pa vecuma grupām.

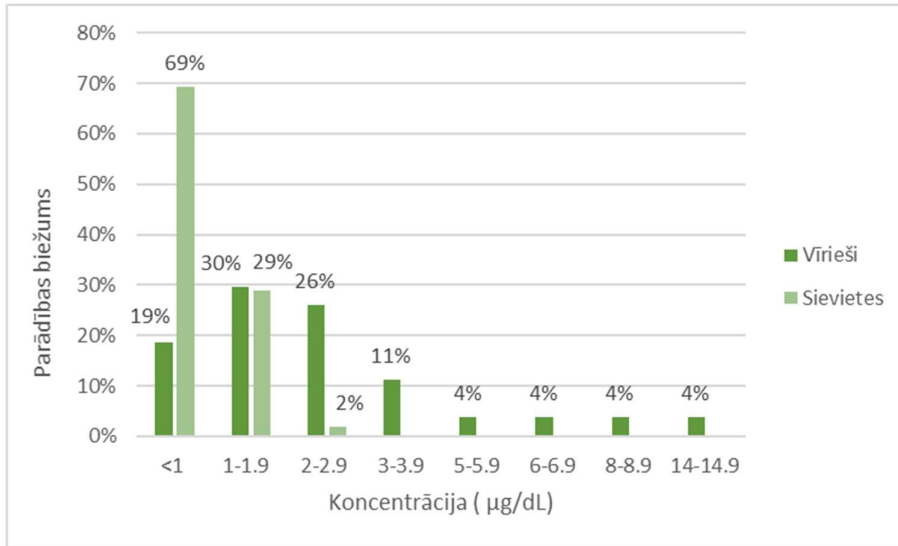
Saskaņā ar respondentu sniegto informāciju 3 dalībniekiem līdz šim ir bijusi saskare ar svinu. Tie visi pārstāv vecuma grupas virs 70 gadiem, kā arī abus dzimumus. 21 dalībnieks nav sniedzis šādu informāciju un 55 norādīja, ka nav bijusi saskare ar svinu.

2. Biomonitoringa rezultāti

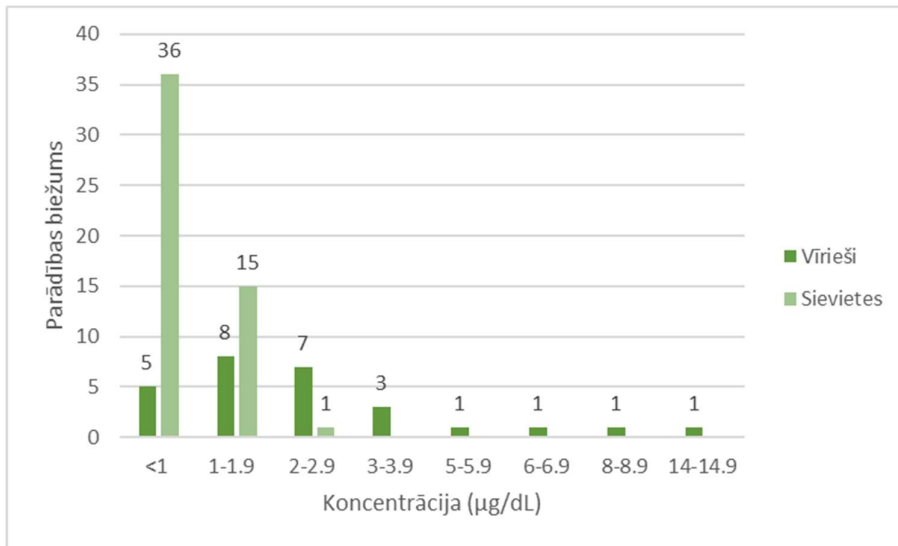
Asins paraugi testēšanai tika sūtīti uz IBC'LAB Institut de Biologie Clinique laboratoriju, Brisele, Beļģija. Testēšanas metodes zemākā noteikšanas robeža ir 1 µg/dL. Monitoringa rezultātu izvērtējums ir parādīts 5. – 8. attēlā.

Vairāk nekā pusei respondentu (41) svina koncentrācija asinīs ir mazāka par 1 µg/dL. Sievietēm augstākā koncentrācija bija līdz 2,9 µg/dL. No visām dalībniecēm sievietēm 69% svina koncentrācija bija zemāka ar 1 µg/dL.

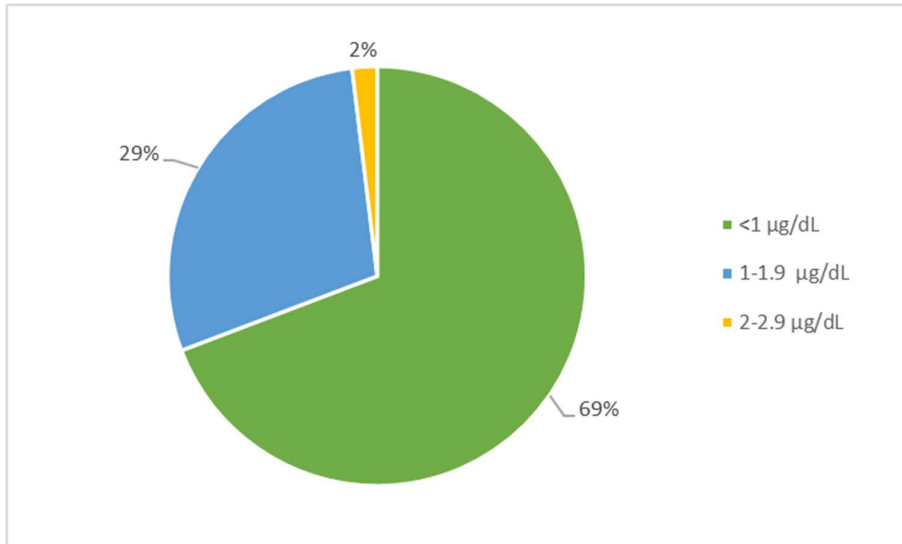
7 respondentiem svina koncentrācija asinīs bija augstāka par 3 µg/dL. Augstākā noteiktā koncentrācija bija 14 µg/dL.

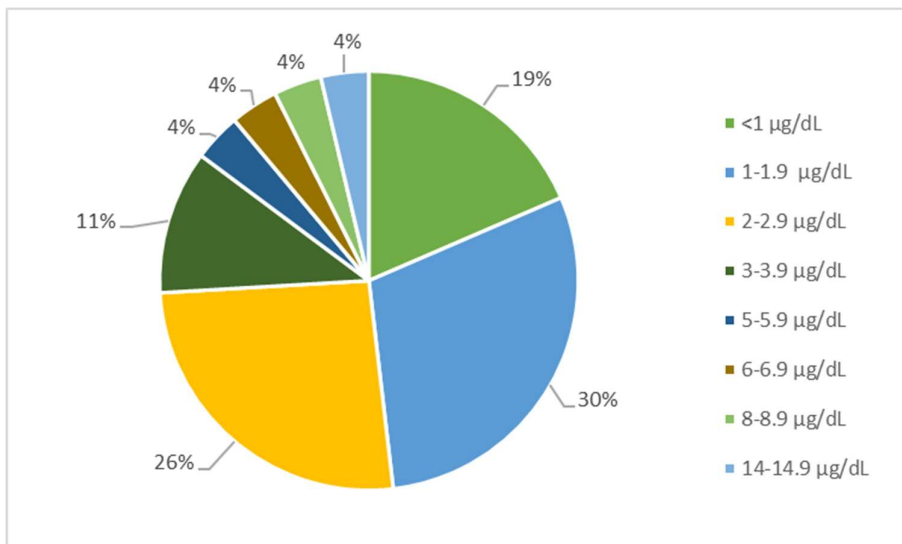
5. attēls. Svina koncentrācija asinīs un procentuālais sadalījums pa dzimumiem.

6. attēls. Svina koncentrācija asinīs un skaitliskais sadalījums pa dzimumiem.

7. attēls. Svina koncentrācija asinīs sadalījums respondentiem sievietēm.

8. attēls. Svina koncentrācija asinīs sadalījums respondentiem vīriešiem.